

Göinge Biologen

Kontaktblad för Göingebygdens Biologiska Förening

Kommande program:

I samverkan med Studieförbundet

OBS! Program fram t o m april återfinns i G-B nr 2023:4

Söndagen 28 april

Exkursion till Fäje myr. Vi vandrar över och i kanten av högmossen för att leta efter tjäder och -biotoper. Ta med fika! Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 08:00 eller vid Önnarp kl 08:30 (se karta på vår hemsida). Åter hemma ca kl 13:00.

Vet mer: *Thomas Johnsson*
070-331 61 26

Söndagen 5 maj

Fågelskådningens Dag & andfågelräkning. Samling vid Hovdala slotts stora P-plats. Programmet består av flera bitar, välj ut det du tycker är intressant. En morgon/dag för hela familjen, ta gärna med släkt och vänner!

* Guidad **naturvandring** ca 1,5 tim.
Kl 07:00 - 8:30 och kl 09:00 - 10:30.

forts på sidan 2!

Nr
2024:1
(årg 55)

www.gbfnatur.se

Hovdalafälten: Våren gör sig påmind efter en, med skånska mått mått, sträng vinter. Svåra översvämningar i Finjasjön.

Bokskogen inom Hovdala naturreservat

* **Fågelringmärkning** på Hovdala-fältet med Håkan Winqvist.

Förfrågningar: Håkan Winqvist,
072-579 48 66

* **Andfågelräkning** kl 07:00 – 10:00 i Finjasjön med omnejd. Den 244:e i GBF:s regi.

Förfrågningar: Thomas Johnsson,
070-331 61 26

Vet mer: *Leif Nordin*
070-553 31 37

Torsdagen 9 maj Kristi Himmelsfärd
Gökotta till Vannaröds Ängskrona.

Vi besöker slätterängarna, som GBF sköter, och njuter av flora och fågelsång. Ta med fika!

Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 09:00 eller vid Ängskronan kl 09:30.

Vet mer: *Carl-Axel Andersson*
073-690 65 69

Göinge Biologen
Nr 2024:1. Årgång 55.
Ansvarig utgivare:
Leif Nordin
Ekedalsvägen 21
281 40 Hässleholm
Mobil 070-553 31 37
leif.nordin1@outlook.com

Tisdagen 14 maj

Exkursion till naturreservatet på Göingeåsen. Susanna Isberg, länsstyrelsen, leder vandringen upp på åsen. Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 17:00 eller samling vid Påbro (se karta på vår hemsida) kl 17:20.

Vet mer: *Thomas Johnsson*
070-331 61 26

Tisdagen 21 maj

Skådarkväll vid Hörlinge ängar. Vi tar oss själva till ängarna, samling kl 18:00, fram till kl 20:00.

Vet mer: *Håkan Winqvist*
072-579 48 66

Måndagen 27 maj

Floravandring vid Röe på Nävlingeåsen. Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 18:00 eller vid Röe (se karta på vår hemsida) kl 18:30.

Vet mer: *Carl-Axel Andersson*
073-690 65 69

Lördagen 1 juni

Fågelexkursion till Herkulesdamarna och Viby ängar. Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 08:00. Hemkomst ca kl 12:00. Medtag fika!

Vet mer: *Håkan Winqvist*
072-579 48 66

LÅNGEXKURSION BLEKINGE

Söndagen 9 juni

Långexkursion till de östra delarna av Blekinge.

Avresa med buss från P-plats Linnéskolan kl 08:00. Åter ca kl 19:00. Medtag lunch & fika!

Vi besöker bl a Torhamns udde, Hallarums naturreservat och sanddynorna vid Högasand.

Anmälan via e-post till Lennart Björkquist (lbj5912@gmail.com) **senast den 19 maj!** Kostnad: 100 kr. **1/**

Vet mer: *Lennart Björkquist*
070-332 31 29

1/ Personer under 18 år = gratis!

Söndagen 16 juni

De Vilda blommornas Dag vid Lilla Tockarp, V Torup. Avfärd från Linnéskolans P-plats kl 09:30 eller vid Lilla Tockarp (se karta på vår hemsida) kl 10:00.

Vet mer: *Carl-Axel Andersson*
073-690 65 69

VÅRA OLIKA TEMAGRUPPER

Floragruppen

Träffas vid "Spindeln" torsdagar udda veckor: 25/4, 23/5 (**Nybörjarträff**), 20/6, 4/7 och 18/7. Samtliga träffar är utomhus.

Johnny Nilsson
076-886 76 57

NaturFOTOgruppen

Utomhusträff och **nybörjarträff** torsdagen den 2/5. Plats enligt senare direktiv.

Thomas Johnsson
070-331 61 26

Småkrypsgruppen

Träffas på ängen väster om Mölleröds kungsgård (se karta på vår hemsida) kl 18:00 vid tre tillfällen under sommaren: 30/5, 2/7 och 13/8.

Pål Axel Olsson
070-351 23 70

**Nybörjarträffar Foto resp Flora
2/5 resp 23/5 - Välkomna!**

§§§§ FöreningsInfo:

Medlemsavgiften

är **100:-** för vuxna. Familj betalar 100:- för medlem nr 1 och övriga tillkommande betalar 20:-.

Den som är född 2007 eller senare räknas som ungdomsmedlem 2024 och betalar 20:-.

GBF:s bankgiro är 394-6803. Var god ange medlemsnummer vid betalning via internet! Medlemsnumret återfinns bl a på fakturan.

Styrelsemöten genomförs vid följande tillfällen: 26/3, 7/5, 4/6 och 20/8.

Nu kan du använda swish

när du betalar till GBF. Ange nummer 123 628 41 52

- Ange vad som avses och ditt namn eller medl. num.!

OBS!

Tyvärr blev styrelsen inte fulltalig vid årsmötet den 28/2 - vi saknar en ordförande!

Vill du **testa** hur det är att sitta i vår trevliga styrelse, och kanske även bli dess ordförande?

Ja, då är du välkommen att höra av dig till Thomas Johnsson, 070-331 61 26!

Du adjungeras till styrelsen och du testar bara, utan krav på bindande engagemang!

JÄTTEVIKTIGT - **Nytt!** Anmäl adressändring!

Om Ni skall flytta var vänlig meddela adressändring till:
hasse.magnusson@gmail.com el.
mobil nr 070-492 60 15

Hans Magnusson

Ansvarig för medlemsregistret

Vi vill bli fler medlemmar i GBF!

Anmäl även familjemedlemmar för endast 20 kr/person!

Nordliga ugglor!

Den sällsynta **lappugglan** har observerats vid två tillfällen i vinter: Hillabygget i Tyringe den 2 januari (Håkan Winqvist) och vid Tirup, N Röke den 29 januari (Anders Larsson, Per Muhr, Janne Johansson och Thomas Johnsson).

Foto: Bo-Göran Andersson

Stort tack för ägg-gåvan! GBF-medlemmen Ulla Stridsberg, Luhr, Hästveda överlämnade i januari till GBF en **äggsamling** i en stor trälåda, indelad i många småfack. Lådan har längden 88 cm, bredden 63 cm och höjden 9 cm. Glaslock saknas. Samlingen finns nu i Spindeln.

Samlingen har gjorts av hennes tidigare svärfar Gösta Nilsson, som bodde med fru och barn på Ringvägen i Hästveda. Han avled 1987. Sedan dess har samlingen stått i Ullas hem i Luhr i Hästveda.

G-B-redaktionen

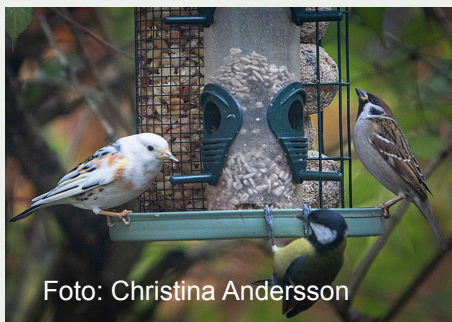

Foto: Christina Andersson

Udda färgsättning! Vi observerade en **leucistisk bergfink** vid vår fågelmatning i Tyringe den 9 november 2023.

Christina Andersson

Klimatförändringen? Kan detta vara ett av bevisen för klimatförändringen? Kanske för ekivokt för G-B:s läsekrets - men jag tar risken :)!

G-B-redaktionen

G a m m a l ä r ä l d s t !

På Gotska Sandön hittades en död **sillgrissla** som ringmärktes på Stora Karlsö 1974. Den blev alltså 48 år och 11 månader (!) och är därmed Sveriges äldsta fågel. I Europa är det endast två fåglar som noterats äldre: två mindre liron (51 resp 52 år).

Sillgrissla i flykten

Blomsterlupin och **kanadensiskt gullris** är nu med på Sverigen nationella lista över invasiva främmande arter - och skall därmed bekämpas!

Naturvårdsverket

Rapporter från fältet

Observerade våtmarksfågelarter i Stoby våtmark under perioden 1 januari - 31 juli 2023

Status	Antalet par/ individer	Antalet ungar	Kommentarer	Maxantal vid samma tillfälle
Säkert häckande fågelarter (8 arter)				
Sångsvan	1 par	2 juv	Häckade sannolikt i örörd damm i SO- delen av området	5 ex (2 ad + 3 subad; häckade 2022) 24 jan
Grågås	1 par	4 juv		10 ex samtidigt (9 maj)!
Gräsand	Minst 1 par	Minst 7 juv		27 ex samtidigt (27 febr)!
Knipa	1 par	8 juv	Två knipholkar har satts upp inför 2024	4 ex (maj)!
Smådopping	2-3 par	Minst 1 juv + 3 pull + 4 pull (07-26)		3 ad (18 juli)
Rörhöna	2 ad	2 juv	De vuxna sågs först i juli månad!	
Mindre strandpipare	1-2 par	Minst 1 juv	Ytterligare ett par uppehöll sig i området; häckning osäker!	
Skrattmås	8-10 par	Minst 20 juv	Häckade huvudsakligen på stenar!	100 ex (juni)
Möjlig häckande fågel- arter (3 arter)				
Strandskata	4 ex; 2 par?		Höll revir i flera veckor	
Tofsvipa	4 ex; 2 par?		Höll revir i flera veckor; varnade!	12 ex (5 juni)
Drillsnäppa	2 ex; 1 par?		Observerades i maj-juni-juli	
Observerade individer (16 arter)				
Snatteband			Rapport från Artportalen (Bengt Nordin)	2 ex (19 mars)
Kricka				25 ex (12 mars)
Vigg			Många av fåglarna var subad individer	14 ex (30 juni)
Storskrake			Tillfälligt!	4 ex (12 mars)
Storskarv				2 ex (febr)
Gråhäger			Osäkert om det finns fisk i dammarna?	1 ex (4 juli)
Fiskgjuse				1 ex (2 juni)
Lärkfalk				1 ex (22 juli)
Sothöna			Anlände sent; sannolikt beroende av svag undervattenväxtvegetation tidigare på året!	4 ex (5 juli)
Trana			Häckade 2022!	2 ex, par? (2 maj)
Skogssnäppa			Sågs regelbundet i juni-juli	2 ex (8 juli)
Grönben				1 ex (28 juli)
Gluttsnäppa				1 ex (28 juli)
Morkulla				1 ex (14 mars)
Gråtrut				1 ex (14 mars)
Fiskmås				3 ex (31 maj)
Totalt 31 besök (-26/7)			Totalt 27 olika fågelarter	

/ GBF:s andfågelräknare & Thomas Johnsson

Häckningsresultat 2023

Totalt nådde 130 storkungar ringmärkningsmogen ålder. Antalet häckande par i frihet blev i år 55 st.

Det är en minskning mot tidigare rekordår, då vi haft 63 resp 61 häckningar de två senaste åren.

Orsakerna kan vara flera, men en kan vara storkarnas sena ankomst till Skåne. Dåligt väder i Syrien och Turkiet under den tid då storkarna var på väg norrut försenade storkarna flera veckor, vilket kan påverka häckningen. Antalet ungar i de fria bona blev 80 st. I hägnen har antalet häckande par varit normalt, 45 st. Antalet ungar födda i hägn blev 50 st. Dessa ungar släpptes fria vid det "Stora Storksläppet" den 29 juli.

Storkprojektet

"Våra" storkar öster om Vinslöv misslyckades tyvärr med häckningen 2023! En tredje fågel, sannolikt en hane, störde häckningen på ett fatalt sätt!

Johan Nilsson & Thomas Johnsson

Bekämpa invasiva arter

såsom parkslide, blomsterlupin, jätteloka, gul skunkkalla, kanadensiskt gullris, sjögull, mördarsnigel m fl

Kanadensiskt gullris
vid Ignaberga

UPPROP!

Skånes Ornitologiska Förening har utsett...

Svarthakad buskskvätta

till årets inventeringsart!

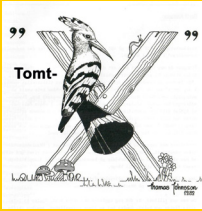
Arten har sett några gånger i våra trakter: Fåje myr (2013), Lunskeskog (2017; häckn.), Hovdalafältet (2021), Möllerödsmaden (2022) och Äspehöjden (2023; häckn.).

Håll ögonen öppna...

och rapportera till Artportalen eller till Thomas Johnsson (thomas@clangula.se)!

Foto: Ingmar Kristiansson

En "tävling" mot sig själv!

Flest arter noterade...

Pål Axel Olsson	95
Roland Kjellander	84
Berta Kullberg	69

Clas Malmström (Portugal)
101 arter (utom tävlan!)

Gäller kalenderår, pris = en holk till vinnaren, en lottas ut!

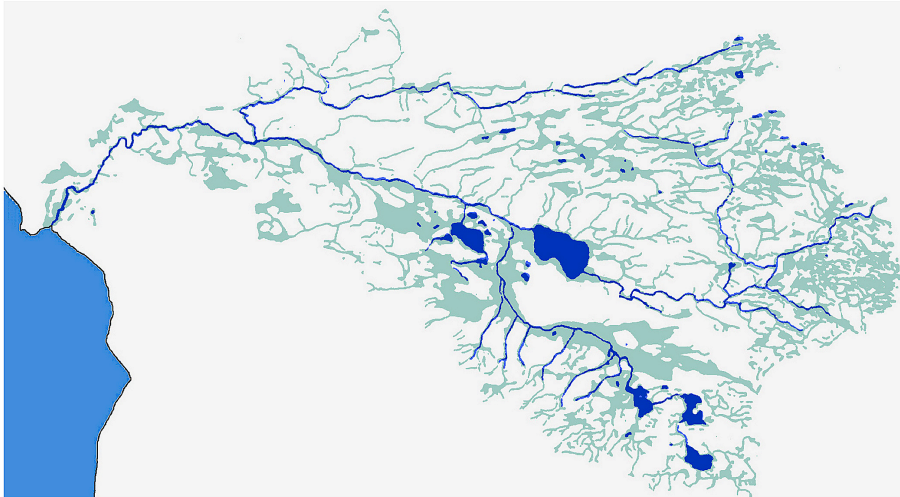
En vattenrik vinter runt Hässleholm

Finjasjön nådde i månadsskiftet jan-febr 2024 höga vattennivåer; 45,38 m ö h (rekordåret 2002 var nivån 45,47 m ö h)! Orsakade tyvärr svåra problem för de boende nära sjön!

Aven Magle våtmark var vattenrikt (2024-01-25)

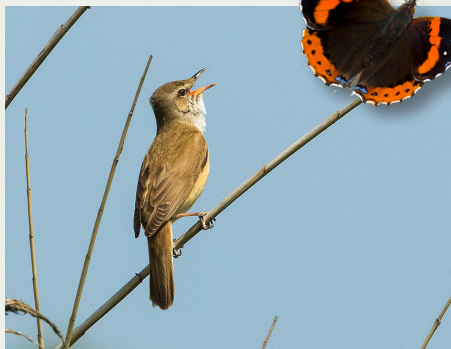
Kävlingeåns avrinningsområde i Skåne med mynningen till havet. De ljusblå ytorna visar öppet vatten i landskapet 1820, och de mörkblå ytorna situationen 1959. Efter utdikning och sjösänkning under drygt 100 år fanns endast 12 % av landskapets ursprungliga vatten kvar (ändrat, efter P. Wolf, 1956, "Utdikad civilisation").

Naturen slår tillbaka!

Under vinterns regn har Skåne drabbats av extremt svåra översvämningar - kanske inte så märkligt med tanke på att nästan 90% av Skånes sjöar och vattendrag sänkts eller dikats ut sedan 1800-talet! Och är därmed känsliga för översvämningar vid rikligt regn!

Foto: Håkan Winqvist

Fler än man tror!

Jag roade mig med att vid ett par tillfällen i januari och februari att sätta upp ett nät vid vår fågelmatning i trädgården för att se om jag kunde fånga och ringmärka några av fåglarna. Det är kanske inte så snyggt att först sätta ut mat till dem och sedan fånga dem men det gav ett intressant resultat.

Jag ringmärkte 21 **blåmesar**, 14 **talgoxar** och 6 **pilfinkar**. Det visar att det är väldigt många mer individer av främst mesar som är i omlopp. Jag hade som mest 6 blåmesar samtidigt vid räkningen i januari och 4 talgoxar. Men de är alltså många fler och jag ser fortfarande många som inte är ringmärkta. Detta hade jag inte kunnat se om jag inte hade ringmärkt dem. Skall bli intressant att se om jag får några återfynd var de hör hemma andra tider på året.

Håkan Winqvist

Vi har haft en, möjligen två, ringmärkta blåmesar hos oss. Men vi bor ju bara några hundra meter från varandra! Ett trevligt projekt, Håkan!

Georg Malm & Thomas Johnsson

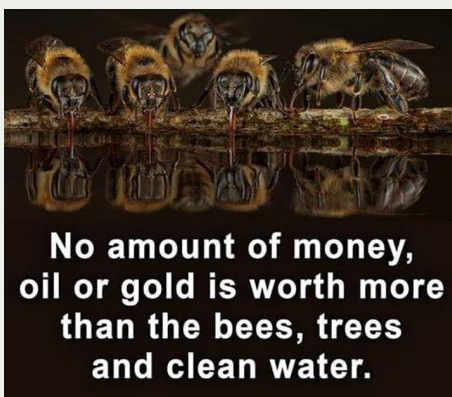
Raspig fåglalåt!

En **trastsångare** sjöng under hela juni månad 2023 vid Vieåns utlopp ur Vittsjön, d v s i närheten av Gundratorps kvarn.

Lars Olsson

Mycket riklig blomning av röllika denna sommar!

**No amount of money,
oil or gold is worth more
than the bees, trees
and clean water.**

Rensning av GBF:s fågelholkar

Lilla sjö, Hästveda

Holk 17:1 (knipa) Häckning av kaja
Holk 17:2 (knipa) Dun, två ägg kvar
Holk 17:4 (knipa) Obebodd
Holk 17:5 (knipa) Obebodd

Holk 21:1 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 21:2 (småfågel) Nötväcka 2023
Holk 21:3 (småfågel) Meshäckning 2022
Holk 21:4 (småfågel) Meshäckning 2022
Holk 21:5 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 21:6 (småfågel) Meshäckning 2022
Holk 21:7 (småfågel) Tom
Holk 21:8 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 21:9 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 21:10 (småf) Meshäckning 2023

Starholk Nötväcka 2022-23

Mölleröds kungsgård & Slinga dig

Holk 16:6 (knipa) Bålgeting
Holk 16:1 (knipa) Häckning av knipa
Holk 16:2 (knipa) Häckning av knipa
Holk 16:3 (knipa) Häckning av knipa
Holk 20:5 (knipa) Häckning av knipa
och därefter bålgeting

Magle våtmark

Holk 22:1 (knipa) Häckning av knipa
Holk 22:2 (knipa) Tom
Holk 22:3 (knipa) Tom
Holk 22:8 (knipa) Häckning av knipa

Holk 22:4 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 22:5 (småfågel) Mes + bålgeting
Holk 22:6 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 22:7 (småfågel) Meshäckning 2023

Vannaröds Ängskrona

14 rensade holkar, varav 12 med bobalar - därav...

Talgoxe (7), blåmes (2), entita (1) och svartvit flugsnappare (2)

Ett stort tack även till Arne Gustavsson och Sune Sandén

Guldkusten

Holk 17:3 (knipa) Tom

Tostarp

Holk 16:4 (knipa) Tom
Holk 20:1 (knipa) Tom

Holk 20:2 (småfågel) Meshäckning 2022
Holk 20:3 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 20:4 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 20:5 (småfågel) Meshäckning 2023

Skyrup

Holk 17:6 (knipa) Högt vattenstånd
(nådde ej ut till den)
Holk 20:2 (knipa) Tom
Holk 20:3 (knipa) Häckning av knipa
Holk 20:4 (knipa) Tom

Några knipholkar sitter lågt!

Holk 20:6 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 20:7 (småfågel) Demolerad - plockas ner!
Holk 20:8 (småfågel) Meshäckning 2023
Holk 20:10 (småf) Tom
Holk (privat) Meshäckning 2023

Ser ni någon trasig, märkt GBF-holk anmäl det i så fall till [thomas@clangula.se!](mailto:thomas@clangula.se)

Ett stort tack till Roland Kjellander, Ingvar Andersson och Björn Ekberg som genomförde årets holkrensning!

ANDFÅGELRÄKNING i Finjasjön samt Magle och Stoby våtmarker

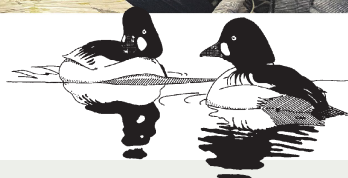
2024-01-14 (242:a räkningen)

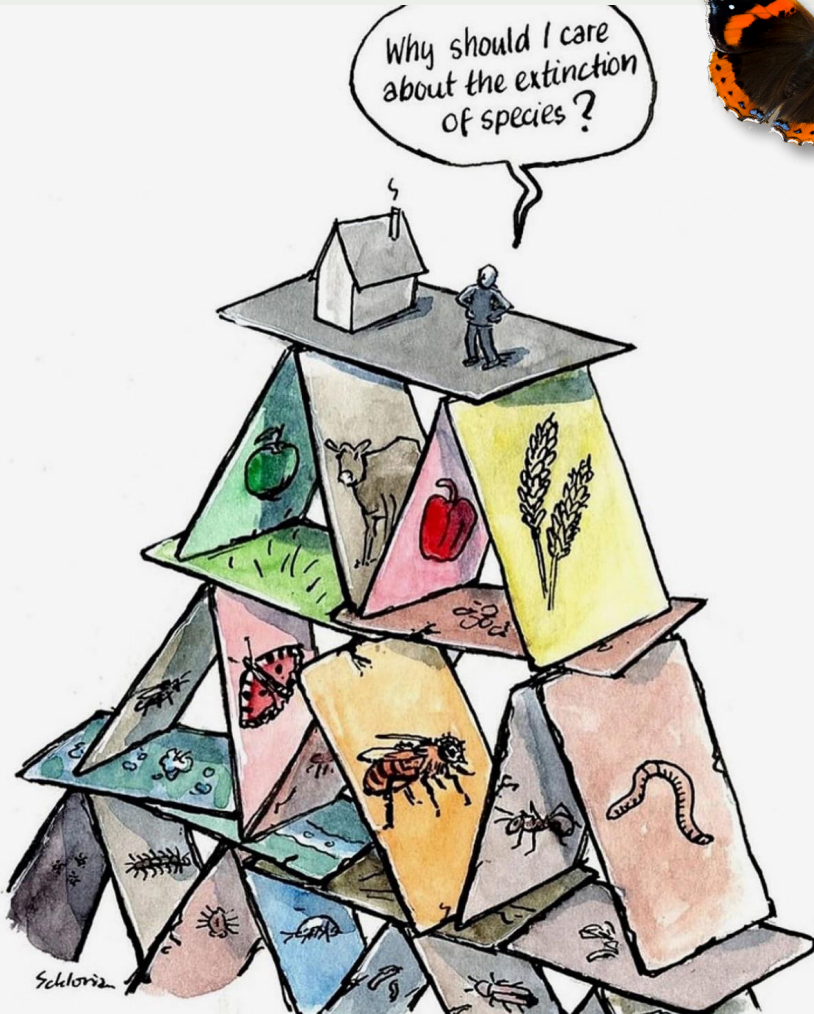
Ref: Thomas Johnsson, mobil: 070-331 61 26 eller e-post: thomas@clangula.se

Väder: Mulet till halvklart, svag vind från V och ca 0-2 plusgrader C. Högt vattenstånd i sjön (44.70 m ö h)! Hela sjön tillfrusen, öppet vatten i delar av Magle och Stoby våtmarker.

Finjasjön, delområde/ Fågelart	1	2	3	4	Summa	Magle våtmark	Stoby våtmark	Totalsumma
Isläge	100 % is	100 % is	100 % is	95 % is (maden)		Delvis öppet	Delvis öppet	Sträng kyla i början av jan
Storskarv				2	2	8		10
Häger		2			2	2		4
Sångsvan				3	3	30	3	36
Knölsvan						11		11
Grågås		3		1570	1 573	319	1	1 893
Gräsand		4		25	29	565	54	648
Snatterand					0	2		2
Knipa					0 (!)			0
Kricka					0		18	18
Storskrake					0	5		5
Mandarinand (!)					0	1		1
Sothöna					0	3		3
SUMMA	0	9	0	1600	1 609	946	76	2 631
Inventerare (13 personer)	-	Anders L. Georg M Mats Söderberg Bosse K	-	Bengt & Leif Nordin	T Johnsson	Ole T. Johnny N. Björn E Hans J	Roland & Irene Kj	2023: 2 023 2022: 3 179 2021: 1 061 2020: 4 203

Kommentarer: Hembygdsparken (72 - 50 (parkens änder) = 22 ex), Vena kärr helt islagd. Många grågäss på Mjölkalångafälten (1570 ex); uppskrämda av 2 ad havsörn. **OBS!** Grågässen utgör 72% av totalantalet och ingen knipa sågs! Mink observerad i Magle våtmark.

”Varför ska jag bekymra mig över att djuren utrotas?”

1 miljon arter är hotade av utrotning på grund av människans påverkan. Upp till 130 000 landlevande djurarter kan redan vara borta. Hur påverkas den biologiska mångfalden av utrotningshotade arter och hur skulle vi människor klara oss om dessa utrotades?

Källa: WWF

Foto där inget anges är tagna av Thomas Johnsson